

É R T E S Í T Ő

„KOLOZSVÁRI ORVOS-TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT“

1877. november 17-én tartott rendkívüli orvosi szaküléséről.

A választmány megbízásából összeállítja: HÖGYES ENDRE, titkár.

elnök: Genersich Antal.

A budapesti orvosi kör folyó év június 10-én kelt, Kovács József elnök és Osváth Albert titkár urak aláírásával ellátott levél kíséretében **orvosi kamarák** felállítására tárgyában elfogadott javaslatát küldötte át társulatunknak, azon kéréssel, hogy legkésőbb három hó alatt véleményünket nevezett körrel közöljük.

Az elnökség az ügyet a szakosztályhoz tévén át, Genersich szakelnök a szünidők miatt csak folyó év szept. 26-án tarthatta az első értekezletet.

Ezen értekezlet az orvosi kamarák felállításának tervezetét elvben elfogadva, három tagu bizottság kiküldését határozta, melynek feladata legyen a javaslatot átvizsgálva, arról véleményes jelentést terjeszteni a szakülés elé.

A bizottság tagjai: Tüske Ferencz (elnök), Ajtai Sándor (előadó) és Szóts Emil munkálatukkal elkészülvén, a szakelnök ezen rendkívüli szakülést hívta össze, melyen az ülés tárgyát a fennebbieken röviden körvonalozva felkéri a hármass bizottság előadóját a jelentés megtételére.

Ajtai Sándor — előrebocsátva, hogy a törvényjavaslatban talált hibák és hiányok indokolását hosszadalmasság kikerülése végett a jelentésbe nem írta be, hanem egyszerűen csak a bizottság nézete szerint szükséges változtatásokat jegyezte fel, míg az indokolást minden egyes pontnál

szóval fogja megtenni, — a következő jelentést olvassa fel:

Tisztelt szakülés!

A kolozsvári orvos-természettudományi társulat 1877-ki szept. 26-án tartott orvosi szakértekezlete a budapesti „Orvosi kör“ által megvitatás és véleményezés végett megküldött „Törvényjavaslat az orvosi rendtartás tárgyában“ czimű munkálatát tanulmányozás és véleményes jelentéstétel czéljából alólirt hármass bizottságnak adván ki: van szerencséje a bizottságnak idézett munkálat feletti észrevételezését a következőkben megtenni.

Tagadhatlan és minden — akár elméleti, akár gyakorlati téren mozgó orvos által tudott, vagy legalább is érzett hiány az társadalmi életünkben és államrendszerünkben, hogy az orvosnak kötelességei, még inkább jogai, viszonya a közönséghez, államhoz és egymáshoz leginkább csak ethikai alapon nyugszanak, mi pedig a cultura legmagasb fokán lévő államokban sem bizonyul elegendőleg erős és állandó szabályozó készüléknek, miután ily alapon az elbíraltatás az emberi gyarlóságoknak minden irányban ki van téve; s hogy másfelől a mi kevés törvényes intézkedés az orvos szakmüködésének védelmére és ellenőrzésére létezik, az is a törvény tökéletlensége, a végrehajtásra szükségrendelt bizalom és erély hiánya, részben pedig mindenesetre az ügy természetében is rejlő nehézségek miatt irott malaszt marad, a mit különben a fennálló törvényes intézkedések némelyikére nézve sajnos — még nem is lehet fájlalnunk. Példát egy irányban az olyan tudományt decretáló törvényhozási nevezetes actusról, milyen a homoeopathia ügyében nem régen világraszólólag történt — nem

reflectálva, — közegészségügyi törvényünk némely komoly kifogás alá vehető hiánya, más irányban a nemsokára tőlünk is elbűcsúzó osztr. bünt. tvk. 359. 498 és 499 §§-nak, valamint az orvosi eszközöknek (az orvosi titoktartásra vonatkozólag) minden gyakorló orvost Scylla és Charibdisként fenyegető contradictioi, nem különben az osztr. bünt. perts. 79. 118. és 230. §§-nak (a szakértői kényszerrel illetőleg) — méltánytalan és egyszerűen oktalan volta jellemzően szolgált, azoknak is nagyobb dicsőségükre, vajha okulásukra lehetne mondani — kik törvényalkotásoknál az orvosi jogtudót mellőzni szeretik.

Ilyen status quo mellett valóban kiváló érdeme a budapesti orvosi körnek, hogy az orvosi rendtartás tárgyában egy törvényjavaslat eszméjét karolva fel, azt tárgyi alakban igyekezett megvalósítani, s ezért hazafias tiszteletünk és üdvözlésünk kifejezésére méltó. Annnyival sajnálatosabb azonban, hogy az eszme testesítésére irányzott törekvésnél a budapesti orvosi kör nem rendelkezett egy oly erővel, mely az orvosügynek, mint államügynek belső lényegében találta volna meg a cselekvésre az impulsust és a vezérfonalat, s ennek megfelelően igyekezett volna a szükségést a nélkülözhetőtől, a megvalósíthatót a kivihetlentől elkülönítve, akár a magán orvosügy — a gyógygyakorlat, akár a társadalmi orvosügy — az államorvosi szolgálat kellő szabályozására az alapot nyújtani, s az eszközöket megjelölni, a helyett, hogy egy idegen tér működésének szabályzó rendszerétől megindítva és mindent egyszerre felölelni akarva, létre hozta a gyakorlati élet által még eddig saját pályakörében sem elbírált 1874 diki XXXIV-dik törvénycikknek („Az ügyvédi rendtartásról“) ugy alakilag, mint tartalmilag egyaránt gyarló utánzatát. De egy bizonyos nemét az eredetiségnek még sem lehet a szóban forgó törvényjavaslatról eltagadni, csak hogy ez annak előnyére épen nem válik: mert ezen eredetiség abban culminál, hogy a különben magában véve sem valami kitünő ügyvédi rendtartásról szóló törvény rendszerét úgy össze-vissza forgatja, hogy a miatt saját magát minden törvény formájából kivetkőzteti. Egy pillantás a szóban forgó törvényjavaslatra ugyanis mindenkit meggyőzhet, hogy az külső alakjában egy társulati alapszabálynak, és nem egy törvénynek felel meg. S ha a pongyola alak általában sem valamely dicséretes tulajdonság, törvényalkotásnál az épen megengedhetlen, mert az itt mindig bizonyos fokát a rendszertelenségnek, s ebben már magában is tartalmi hibáknak vonja maga után. S felettébb is valószínű, miszerint a szóban forgó törvényjavaslat egészben jobb, vitásra is alkalmasabb lett volna, ha szerzői miután az ügyvédi rendtartási törvény nagy

részét szó szerint átvették elannyira, hogy a §§-ok egész során át csak az „ügyvéd“ szó van az „orvos“ szóval kicserélve, — megtartották volna legalább annak rendszerét is egy oly keretképen, melybe az orvosügy szabályozása iránti javaslatokat fektessék. Ekkor is el kellett volna azonban kerülni azon második hibát, mely a magán orvosügynek és a szűkebb értelemben vett társadalmi orvosügynek egybeöntésében jelentkezik, a minél fogva oly tág térre terjesztetik ki a szóban forgó törvényjavaslat uralma, a melynek hogy határait pontosan kimérni, a végrehajtás közegeit és módzatait élesen megjelölni ugy, mint a hogy az egy törvényben szükséges lenne — a törvényjavaslat szerzői nem eszközölhették: könnyen érthető dolog. Ebből pedig az is következik, hogy nem lehet előre megjelölni azon állapotokat, mérlegelni azon következményeket, melyeket a törvényjavaslat törvényerőre emelkedése esetén létrehozna; s ilyen módon az a kísérlettevés; és nem az állandó rendezés jellegével bírván, a bizalom oly fokú előlegezését kívánja, a melyet a tér kényes voltára és a működési kör nagy expansiójára való tekintetből a törvényjavaslat által érdekeltek felek nem minden aggodalom nélkül adhatnának meg. Lehetséges ugyan, hogy ilyen aggodalmak megnyugtatóására, s a munka felosztás módzataira nézve szerzők eszmékkel és indokokkal bírnak, s hogy azok talán az orvosi kamarák ügyrendtartásának megállapításánál érvényesítettetni szándékoltnak; de minden esetre kár, hogy azok iránt a törvényjavaslat közlésével együtt közlés nem történt; s ez — az indokolásnak teljes hiánya — egy harmadik jelentékeny hibája a törvényjavaslatnak, annyival is inkább, mivel az egy a törvényalkotás és értelmezés terén nem gyakorlott közönségnek nemcsak ítélete alá bocsájtattott, hanem tényleg a gyakorlatban még a törvényerőre emelkedés esetén is csak activ hozzájárulásával valósítható meg.

Végre mindezekről eltekintve, s feltéve, hogy az ügyvédi rendtartás, melynek mására az orvosi rendtartási törvényjavaslat készítettett — jó, s nevezetesen tekintetbe vétettek azon kifogások és módosítási javaslatok, melyeket már eddig is az ügyvédi kamarák saját gyakorlatuk alapján az igazságügyiséghez menesztettek; feltéve, hogy a gyógygyakorlatnak és a közegészségügyi és közgyógyászati szolgálatnak egy kalap alá való kerítése lehetséges, s a kérdést a társadalmi orvosügynek az orvosi kamarák által leendő mikénti kezelése s a törvényjavaslatnak az 1874-ki XIV. törv.-cikkkel („A közegészségügy rendezéséről“) való összeütközései nem bonyolítják; s elfogadva nemcsak, de pártolva egy orvosi rendtartási törvény-elodázhatatlan szükségességét: még mindig

kérdéses marad, vajon czélszerű lesz-e az orvosi rendtartási törvényt kamarai rendszerre fektetni, s ez által esetleg az orvosügyek terén különösen veszélyes, mert nehezen ellenőrizhető és nehezen megdönthető clique-uralomnak kaput nyitni. — Mert hogy a törvényjavaslat az „Orvosi kamara“ és „Orvosi rendtartás“ műjelzőket synonymokként használja, az oly hiba, melyet „lapsus calami“-nak csak azért nem tekinthetünk, mivel következményei az egész törvényjavaslaton áthúzódnak.

Ezekben volt szerencsége a bizottságnak a szóban forgó törvényjavaslat felett nézeteit általánosságban előadni; s ha még megemlíti azt, hogy az orvosi személyzetet az jelentékenyen megterheli, érdekeinek védelmére azonban elenyészőleg csekély arányokban gondoskodik; hogy a katonai orvosi-testületet merőben ignorálja, sőt a magyar honpolgársági minősítvény megszabásával azok nagy részét a kamarai tagságtól elzárván — a gyógygyakorlat jogosítottóságát tőlük elveszi; hogy a részletekben nemcsak egy törvénybe nem tartozó dolgokat, hanem ellenmondásokat, — melyek egy törvényt mindig bizonytalan kezelésűvé, — s tartalom nélküli üres mondatokat, és értelmi ismétléseket — melyek a törvényt kétes értelmezésűvé tehetik — tartalmaznak: akkor éppen eleget mondott már arra nézve, hogy a szóban forgó törvényjavaslatnak elvetését, minden további bővebb indokolás nélkül javaslatba hozza. Az egy együttszületett rendtelenségek miatt életképtelen új szülött, melynek apaságát még eddig a budapesti „Orvosi kör“ sem vállalta magára, s melyet megmenteni nem lehetvén, egy kedvezőbb tényezők és feltételek mellett létesítendő egészen új gyermekkel kell pótolni.

Ezeknél fogva alólírt hármas bizottságnak véleménye oda megy ki, hogy a budapesti „Orvosi kör“ által véleményezés végett megküldött „Orvosi kamara. Törvényjavaslat az orvosi rendtartás tárgyában“ kettős című munkálatot a kolozsvári orvos-természettudományi társulat orvosi szakosztálya a maga részéről ne fogadja el; annak elvetését a budapesti „Orvosi kör“-nek is javasolja, egyszersmind elvben egy a jelenlegiben létező hiányok és hibáktól ment orvosi rendtartási törvény létesítésének szükségességét illetőleg, egyértelműségét jelentse ki.

Miután pedig a bizottság vette magának a fáradtságot; a szóban forgó törvényjavaslaton pontról pontra átmenni, egy esetleg újból készitendő orvosi rendtartási törvény készítésének hasznára, az általánosságban közölt nézeteinek fentartásával, megjelöli a részletekben is észrevételeit a törvényja-

vaslat iránt úgy, a mint az előtünk áll.

1.) „Orvosi kamara“ czim — kimarad s meghagyandó a „Törvényjavaslat az ...“

2.) 1. §. „Czél“ — végkép kihagyandó, mert azt a törvény lényege jelöli.

3.) 2. és 3. §. — nem ide való, átteendő a 10. §. elé, továbbá a 2. §. „az orvosi személyzethez tartozó egyént“ helyett „kamarai tagot“ teendő.

4.) 4. §. — végkép kihagyandó, mert már a 6. §. intézkedik e tárgyban.

5.) „Szervezet“ — ez teendő az I. fejezet cziméül.

6.) 5. §. — teendő 1. §.-szá. Ugyanitt jegyzet veendő fel a tényleges szolgálatban lévő katonai orvosokra, kik nagyobbára nem magyar honpolgárok, és pedig az eddigi gyakorlat fenntartásával különös tekintettel arra is, hogy egyfelől a folytonos költözködés miatt azoknak mint kamarai tagoknak kezelése bonyodalmas, és másfelől, hogy alig tartozhatnak a kamara fegyelmi bírósága alá, a katonai szervezetnél fogva.

7.) 6. §. 1.) pontjából — sebész mest. polg. seb. oklevél lörlendő, s ez iránt a 79. §-nál az átmeneti intézkedéseknél teendő beigztatás.

8.) 7. §-ban „kellett“ szó helyett — „kellene“ teendő, ezen kívül a 72. §-ra való hivatkozás contradictiót foglal magában; a 75. §-ra hivatkozás pedig kétséges, mert ebben nincs minősítés; továbbá a végpont merőben érthetetlen, sőt úgy a mint van, absurdumra vezet.

9.) 8. §-ban a fellebbezési kivétel — tör-lendő, mint impracticus; mert czélszerű, hogy ilyenkor is fellebbezhessen; egészen más az ügyvédnél.

10.) 9. §. egészben — az ügyv. rendtr. 8. §-sa szerint szövegezendő.

11.) A czim helyett — II. fejezet. Az orvosi kamarákról.

12.) 10. §. elébe teendő — a kihagyott 2. és 3. §.; maga a 10. §. itt kihagyandó, és megfelelő helyen az ügyv. rendtr. 64. §. szerint szövegezendő.

13.) 11. §. — itt kihagyandó.

14.) 12. §. a., pontjában — a véleményadás jogán kívül a miniszterium részéről leendő meghallgatás kötelezettsége is kivánatos.

15.) Ugyannak b.) és c.) pontjai — tör-lendők.

16.) A d.) pont zagyvalék — kihagyandó; jelentést azonban kell tenni, de nem január 15-iki, hanem ápril 1. három hónapos terminussal.

17.) Az e.) pont — magától értetődik, miért kihagyandó.

18.) Az f.) pont — mint keblü ügy kihagyandó.

19.) A g.) ponthoz — fel kell venni:

hogy a tapasztalt hiányokról rögtön jelentés teendő illetékes helyen; továbbá a felügyelet alá tartozó intézetek közé a gyógyszerárak is felveendő; a felügyelet mikéntjéről pedig külön intézkedés szükséges az ügyrendben.

20.) a h.) pont — mint fölösleges egészen törendő.

21.) 13. §-ban „tisztikar“ helyett — „illetőleg tisztviselők“ teendő.

22.) 14. §. közgyűlés czim alatt — helytelenül a választmányi, osztály- és szaküléseket is eléhozza, mi nem ide tartozik. Az ülések száma sok is.

23.) 15. §. 2.) pontja — fölösleges.

24.) 16. §-ba a „meghiváskor“ szó kimarad. A közgyűlések nyilvánosak, vagy titkosak?

25.) 17. §-ban a választmányi tagok — száma általán sok, az az egyes szakmák szerint, vagy az egyes vidékek orvosi intelligenciájához képest lenne megszabandó. Az e.) f.) pontba felveendő választ. rendes és választ. póttag. A választmányba okvetetlen felveendő az ügyész is. Továbbá az Elnök mindenestre a kamara székhelyén lakjék. Ilyen módon lesz a második bekezdés Budapestre nézve módosítandó.

26.) 18. §. 2. dik bekezdésben „általánostöbbség“ — fölötte impracticus, legfőlebb a tisztviselőkre nézve kívánandó meg; aztán ellenmondásban van vele a „harmada“ s hogy illeke §. a 2-dik 21. §. mellé. Hármas az ellenmondás!

27.) Ugyanezen §. 4-dik kikezdésében — „szavazatjukat“ helyett „szavazatjegyüket“ teendő.

28.) Az 5-dik kikezdésben pedig „a választmány valamely tagjának“ — helyett „választmányi tagnak“ vagy „nem tisztviselő választmányi tagnak“ teendő. Tisztviselőre pedig új választás kell, mert megürülés esetén erre nem lehet póttagot behíni.

29.) 19. §-ban „tiszttségét nem folytathatja“ helyett — „mint választmányi tag nem működhetik.“ Aztán hátha fegyelmi v. büntető határozat meghozatott?

30.) 20. §. 2-dik kikezdése — ha czélt akar éni nagyobb összeget szabjon maximumul.

31.) 21. §. 2-ik pontjában az „előirt névjegyzék“ helyett — az „előszabott lajstromok vezetése“ teendő.

32.) 21. §. 3 ik pont — absurd módon van szövegezve, nincs is hozzá köze, egészen kihagyandó, mert téves utánzása az ügyv. rendt. -nak.

33.) Ugyanaz 7. pont — kihagyandó, hanem e helyett a 18. §-ban említett és az ügyv. rendt. 34. §. szerinti jelentés megállapítása veendő fel.

34.) Ismét 21. §-ban a 8. 32. és. 49. §§-hoz — még felveendő a 74. §. is. — To-

vább 6 és 4 tag helyett elegendő 5 és 3 tag. A felebbviteiről szóló rész az ügyvédi rendt. 29. és a jelen javaslat 49. §. értelmében készítendő.

35.) 22. §. — felesleges; tisztikarra külön fejezet nem kell, mert tagjai legtöbbször az ügyrend irányadó.

36.) 23. §. 2. kikezdése „állapít meg“ — helyett „állapíthat meg.“

37.) 24. §-ban „képviselni“ helyett — „a kamara nevében érintkezni“ teendő, mert a képviselés egészen mást jelent. „Minden beadványt stb.“ kihagyandó, mert az ügyrendbe való. Továbbá „titkár“ után „vagy ügyész“; „megbizni“ helyett „meghívni“ — mert magának kell a kiegyenlítést tenni — veendő fel. Végre a „választmányval . . . sorozatot“ — kihagyandó, mint az ügyrendhez tartozó dolog.

38.) 26. §. a pénztárnok után — „és ügyész“ teendő. Továbbá ezen szakasz után az ügyv. rendt. 32. 33. §§-nak megfelelő szakaszok lennének felveendő.

39.) 27. §. és a czim — kihagyandó. Az ügyész tisztviselő, mint ilyen a választmány tagja, ügyvéd azonban még a kamara tagja se lehet. De másfelől arra mint választmányi tagra szükség van, s a dolog természeténél fogva annak orvosnak kell lenni. Ügyvédre mindenestre van a kamarának szüksége, de annak organicus összefüggése a kamarával nincs, s azért kamarai törvényhez az nem tartozik, hanem lehet arról az ügyrendben gondoskodni.

40.) 28. §. — szabatosabban szövegezendő; egyszerűen „hatóságok teendő“; „egyének“ illogicus.

41.) 30. §. — itt egészen kimarad; első része a postaszabályzatba és legfőlebb az ügyrendbe, második része a bélyegtörvénybe való; az első rész második pontja pedig a 12. §. illetőleg 28. §. után teendő.

42.) 33. §-ban „gyógygyakorlatának megszüntése“ — után teendő „az alapul szolgált okokkal együtt.“ Továbbá „hatóság“ helyett „hatóságokkal“ teendő, „megyei stb.“ kihagyandó. „A hivatalos lapban közzéteendő“ fellehetne venni.

43.) 34. §-ban „A gyógygyakorlattal . . .“ helyett „kamara tagjai“, „mindaddigtól“ . . . végig fölösleges.

44.) 35. §-ban „kamara“ után — „ügyésze vagy hatóság tiszt ügyésze“ teendő. Továbbá a bevezetésben a bő körülírás helyett „kamarai tag“ teendő. A „kiutasítás“ pedig törlendő, mert contradictical a honossági törvénynek.

45.) 38. §-ban „megköszönheti“ helyett — a „további kezeléstől felmentheti“ teendő.

46.) 40. §-ban „felügyelet“ helyett — „főfelügyelet“ teendő.

47.) 41. §. egészen rossz — mielőtt az

eljárás megindítása szabályoztatnék, előbb meg kell állapítani mi tekintendő az orvos részéről elkövetett büntettnék (hivatásbeli) és mi fegyelmi vétségnek s ahhoz képest vagy a kamara meghallgatásával a fenyítő törvényszék, vagy csak a kamara lesz az eljárásban illetékes. Továbbá a kártérítés mindig a polgári törvényszék elé tartozik; de a kártérítés eszközlése a bünyfenyítő vagy fegyelmi eljárást nem zárhatja ki. (44. §.) — Végre ha a fenyítő törvényszék a kamara véleményét nem tartja kielégítőnek: akkor nem egy más kamarát, hanem az illető egyetem orvosi karát hallgassa meg, mert egyik kamarát nem lehet a másik felé állítani.

48.) 42. §. elé — a hivatási büntett meghatározása teendő. Aztán az 1. pontban „hibás“ helyett „vétkesen“ teendő, mert hibás szándékot a jogi technica nem ismer; de kétértelmű is, mert a hiba esetleg beszámíthatlannal egyértelmű. A 2. pontban „orvosi kamara“ helyett „orvosi kar“ teendő.

49.) 43. §-ban az a. és b. — egybevonandó; „hirlapi hirdetések“ kihagyandó.

50.) 44. §-ban a „bűnvádi“ helyett — „polgári kereset“ teendő, a 2. kikezdésben pedig „keresete“ és „elévül“ közé „hivatali büntetteket kivéve.“

51.) 45. §. — módosítandó, mert másodfoku hatóság a legfőbb ítélőszék nem lehet, ez téves átvétel az ügyv. rendt. ból. — Másodfoku fegyelmi hatóság csak az egyetem orvosi kara, vagy ennek meghallgatásával a belügyminiszter lehet.

52.) Ugyanaz 2. kikezdésben — a bíróság tagjainak száma tekintettel a 21. §-ra 6 illetve 5 legyen, mint 8. 32. 49. 75. §§-ban. Továbbá a tagok sorsolás utján és kifogás lehetősége mellett állítandók össze, mint az esküdtszékeknél.

53.) 47. §-ban „legfőbb ítélőszék“ helyett „belügyminiszterium“ teendő.

54.) 48. §-ban „a 75. §-ra való hivatkozás helyett — 45. §. teendő. A 75. §. t. i. az ügyvédi rendtartásban van idézve a 78. §-ban.

55.) 49. 50. §§. — a 45. §. elé lenne helyezendő, mivel azok szerint a választmány nem mint bíróság működik.

56.) 51. § ban „bíróági“ — helyett „bíróág“, mert más kir. ügyész ugy sincs —; „közvádli megbizott“ helyett „kamarai ügyész“ teendő. Továbbá a 2. kikezdésben „orvosi tagnak“ helyett „kamarai tagnak“.

57.) 55. §. — az ügyv. rdt. 83 §-a szerint fogalmazandó.

58.) 62. §-ban „ügyvédet“ — után „vagy megbizottat“ és „ügyvéd“ után „vagy megbizott“ teendő.

59.) 65. §-ban „Ha pedig stb.“ — kihagyandó, mert az illetékességet már előbb meg kellett állapítani.

60.) 66. §-ban — a vádlott perköltsé-

gei után teendő „ha a panasz nyilván alap nélkül emeltetett“, mert pl. ha csak bizonyítékok elégtelenségéből történt felmentés, czélszerűtlen és méltánytalan a perköltség egyoldalú viselése.

61.) 68. §-ban „hivatalból rendel. . .“ — kihagyandó az utolsó pont intézkedésénél fogva, mert ha ez eset is beáll: akkor makacssági elmarasztalás történhetik.

62.) 70. §-ban — az elévülési idő összhangba hozandó a 44. §-szal.

63.) 70. §. második kikezdése — az ügyv. rendts. 100. §. a szerint módosítandó.

64.) 71. §-ban utolsó pontnál — ügyvéd nem feltétlenül szükséges, meg kell engedni a tetszés szerinti képviselőt és szükség esetén, ha a féllel nem lehet tárgyalni, a fegyelmi bíróság utasíthatja a felet ügyvéd vállalásra.

65.) 72. §-ban — az elévülés a 44 §. szerént.

66.) 73 §. első kikezdése — absurdum, az ügyv. rendts. 103. §-át nem értette meg és ferdén vette át; abban t. i. „a bíróság“ alatt nem a kamarai, hanem a büntető bíróság van értve. Ha nem a kamara mondaná ki az ítéletet: akkor lenne a közlésnek értelme. Ez előfordulhatna hivatási büntett esetében — melyről azonban a javaslat mit sem tud — a mely esetben t. i. a fenyítő törvényszék illetékes.

Továbbá a 21-ik kikezdés is csak ugy nyer értelmet, ha a hivatásbeli büntettek a többiektől elkülönítetnek, mert utóbbiaknál a kamara meghallgatása nélkül ítélt a fenyítő bíróság.

67.) 74. §-ban „kitörlendő“ — után teendő „illetőleg“; „egészségügyi kamarák“ helyett „orvosi kamarák“; „hatóság“ helyett „hatóságok.“

68.) 75. §. a.) pontja — nem czélszerű; b.) pontjában pedig — „fellebbezéssel nem élt“ helyett épen ellenkezőleg „fellebbezés s s el élt“ teendő.

69.) 76 §. — az ügyv. rendts. 106 §-za szerént.

70.) 77. §-ban a birságok nem elég nagyok; továbbá az valamely alakítandó orvosi segély alapra fordítandó, mert azt, hogy a kamara a maga számára birságot — nem lehet megengedni.

71.) 79. §-ban — kell átmenetileg sebészekre és katoná orvosokra intézkedni.

72.) 80. §-ban „bemutatta“ — törlendő, mert azt be kell adnia a felvételnél, hogy megbírálni lehessen. Ugyanitt „kamarai tagok“ törlendő, mert ilyenek még nincsenek; a helyett orvos, sebész stb. veendő fel.

Ezeket volt szerencsénk a véleményezés végett kiadott törvényjavaslati tervezet felett észrevételeinket a részletekben is megtenni, s midőn beható tanulmányozás alapján készített jelen előterjesztésünket a tisztelt

szakülésnek ajánljuk, egyszersmind óhajtjuk, hogy az a szigorú bírálat figyelmére méltatassék olyan körök részéről, melyek magukat az orvosság szabályozásában törvényalkotásra hivatottnak érzik.

Kolozsvártt, november 14. 1877.

A kiküldött hármas bizottság nevében:

Tüske Ferencz,	Ajtai Sándor,
biz. elnök.	biz. előadó.

Szóts Emil.

A szakülés a bizottság jelentését az előadó által tett részletes szóbeli indokolás és itt ott felmerült vitatkozás után vá l-

tozatlanul elfogadta, annak az „Értesítő“-ben szó szerinti kinyomatását határozta, ott is mellőzve térhiány miatt a javaslat megfelelő szakaszainak közlését. — A munkálat így, a javaslat mellékelése nélkül, főként a részletezésben érthetetlen lesz; azonban a szakülés a bizottság beható tanulmányozás alapján tett észrevételeinek fontosságát elismerve, a kinyomatás szükségességét kimondta, főként azért, hogy azok esetleg új törvényjavaslat készítésénél figyelembe vétethessenek.

A budapesti Orvosi körnek az „Értesítő“ néhány példányát fogja a szakosztály a választmány útján megküldeni.

Közli: Gyergyai Árpád
szakjegyző.

